

**Державне управління у книговидавничій сфері
та видавничій діяльності:**

**анотований бібліографічний список
2025. – Вип. 4. – 15 с.**

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. Бойко О. У Полтаві відбудеться книжковий фестиваль [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 19 берез. – Електрон. дані. Подано інформацію, що з 20 по 22 червня 2025 р. в Полтаві відбудеться великий книжковий фестиваль. Про це на своїй фейсбук-сторінці повідомив його організатор, український письменник, фотохудожник, військовий, доброволець, боєць батальйону «Полтава», ветеран. Фестиваль зосередиться на сучасній українській літературі. Однією з особливостей фестивалю стане можливість для початківців, зокрема полтавських авторів, презентувати свої роботи на рівні з уже відомими українськими письменниками. Також буде представлена ветеранська література. Текст: <https://chytomo.com/u-poltavi-vidbudetsia-knyzhkovyj-festyval/>

2. Бойко О. Які 20 українських видавництв випустили найбільше книжок у 2024 році [Електронний ресурс] / Олеся Бойко // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 24 берез. – Електрон. дані. Зазначено, що у 2024 р. 742 видавництва надіслали обов'язкові примірники своїх видань до Книжкової палати України (КПУ) ім. Івана Федорова. Серед усіх видавництв, що надіслали примірники, 646 прозвітували про випуск книжок, що складає 87,1 % від загальної кількості книжок, виданих у 2024 р. Серед видавництв, які випустили найбільшу кількість книжок, зокрема: "Видавництво Старого Лева" (Львів) – 479 назв із тиражем 1 млн 267 тис. примірників, "Навчальна книга – Богдан" (Тернопіль) – 455 назв із

накладом 1 млн 164 тис. примірників, "Vivat" (Харків) – 380 назв із загальним тиражем 1 млн 619 тис. примірників. КПУ запропонувала зменшити для видавців кількість обов'язкових безплатних примірників видань, які вони мають надсилати до установи для звітування. Текст: <https://chytomo.com/iaki-20-ukrainskykh-vydavnytstv-vypustyly-najbilshe-knyzhok-u-2024-rotsi/>

3. В Україні видали книгу про невідомі факти з життя і творчості автора «Щедрика» Леонтовича [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 21 берез. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Вінницька науковиця Лариса Семенко видала унікальну книгу про автора легендарного «Щедрика», українського композитора Миколу Леонтовича - «Наш тихий геній Леонтович». Монографія налічує 856 сторінок і містить цікаві та подекуди невідомі широкому загалу факти про життя видатного композитора, диригента, автора відомої на весь світ мелодії «Щедрика». У монографії великий розділ присвячений раніше недослідженій діяльності Миколи Леонтовича під час Української революції 1917 - 1920 рр. А саме, його співпраці з Олександром Кошицем і Кирилом Стеценком у структурах Центральної Ради, Гетьманату і Директорії у музичному відділі. Також у книзі оприлюднені 70 листів з особистого листування композитора, більшість із яких широкому загалу представили вперше і в повному обсязі, без цензури радянських часів. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3973165-v-ukraini-vidali-knigu-pro-nevidomi-fakti-z-zitta-i-tvorcosti-avtora-sedrika-leontovica.html>

4. В Україні не надаватимуть ISSN видавництвам і друкарням на окупованих територіях [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 7 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Українське національне агентство ISSN не надає і не надаватиме жодних послуг ISSN суб'єктам, які здійснюють свою діяльність на тимчасово окупованих територіях (ТОТ) України. Рішення ухвалили у зв'язку з неправомірним використанням українських ідентифікаторів ISSN пропагандистськими та

дезінформаційними виданнями на окупованих територіях. Окрім того, таке використання ISSN дозволяло нелегітимним журналам інтегруватися в міжнародні бази даних зі світовою академічною спільнотою, що створювало значний ризик поширення пропаганди та дезінформації. Відтепер українське національне агентство ISSN не несе відповідальності за присвоєння ISSN серійним виданням на окупованих територіях України — наразі ці обов'язки передали Міжнародному центру ISSN, який «застосовує спеціальні заходи для забезпечення справедливості та послідовності у виконанні завдань ISSN». Текст: <https://chytomo.com/v-ukraini-ne-nadavatymut-issn-vydavnytstvam-i-drukarniam-na-okupovanykh-terytoriiakh/>

5. Горон Д. Книжкова премія «Своя поліція» оголосила переможців [Електронний ресурс] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 30 берез. – Електрон. дані. Зазначено, що щорічна книжкова премія для сучасної жанрової української літератури «Своя поліція» оголосила переможців у семи номінаціях. Про це повідомили на фейсбук-сторінці премії. Переможцями стали: у категорії «Реалісти»: Павло Белянський, «Битись не можна відступити» (видавництво «Віват»); у категорії «Ілюзійністи»: Роман Буданов, «Стахановський рух» (видавництво «Темпора»). Також представлено номінацію вибір читачів, вибір книгарні, номінацію «Вибір книжкових клубів “Свої поліції”», «Найяскравіший дебют» тощо. Текст: <https://detector.media/infospace/article/239546/2025-03-30-knyzhkova-premiya-svoya-polytsya-ogolosyla-peremozhtsiv/>

6. Двоє українських видавців – у короткому списку премії «Підприємець року 2025» [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 24 берез. – Електрон. дані. Подано інформацію, що серед 16 фіналістів премії «Підприємець року 2025» — двоє генеральних директорів українських видавництв. До короткого списку премії потрапили генеральний директор видавництва «Ранок» Віктор Круглов і генеральна директорка та співвласниця видавництва «Віват» Юлія Орлова. На сайті

премії зазначено, що серед критеріїв оцінювання були підприємницький дух власника, цілеспрямованість, галузевий вплив і розвиток бізнесу. «Для мене ... це не просто професійне визнання — це про те, що книжка, слово, інтелектуальний продукт мають вагу і цінність. Те, що національна та міжнародна спільнота визнає силу видавничої справи на рівні з технологіями, промисловістю, фармацевтикою чи ритейлом — це потужний сигнал: українська книга — це не тільки культура. Це економіка. Це стратегічна цінність. Це майбутнє», — написала Орлова на своїй фейсбук-сторінці. Текст: <https://chytomo.com/dvoie-ukrainskykh-vydavtsiv-u-korotkomu-spysku-premii-pidpriemets-roku-2025/>

7. Дояр Л. Друковані видання з фондів Книжкової палати України як джерело маловідомих фактів з історії Злуки УНР і ЗУНР [Електронний ресурс] / Лариса Дояр // Вісн. Кн. палати. – 2025. – № 2. – С. 44-48. Розглянуто друковані видання України часів революцій і боротьби за збереження української державності 1917 - 1921 рр. із фондів Державного архіву друку Книжкової палати України. Мета статті - актуалізація розвідницького дискурсу щодо вивчення різновидових вітчизняних друків, а головне завдання — в опрацюванні друкованих видань Української Народної Республіки (УНР) і Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР) у рік їх Злуки (1919). Серед досліджених примірників є чимало раритетних видань, які містять маловідомі факти з історії зазначеної події. Текст: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324695>

8. Дояр Л. Індустріальне відродження УРСР у друкованих виданнях 1945 - 1948 років [Електронний ресурс] / Лариса Дояр // Вісн. Кн. палати. – 2024. – № 12. – С. 31-41. Наведено результати книгознавчого дослідження, проведеного в межах науково-дослідної роботи, запланованої до виконання в Книжковій палаті України на поточний рік. Мета статті - актуалізація розвідницького дискурсу щодо вивчення широкого спектра вітчизняних друків, а завдання — в опрацюванні друкованих видань УРСР 1945 - 1948 рр., присвячених питанню повоєнної відбудови України.

Зауважено, що у республіканських виданнях, присвячених відбудові індустріальних галузей УРСР, застосовано принцип персоналізації у висвітленні історичних подій, що істотно розширює коло їх учасників та збагачує сучасні уявлення про них. Загалом у науковий обіг введено маловживані на тепер видання. Практичне значення здобутих результатів полягає в можливості їх застосування в майбутніх студіях. Текст: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/321988>

9. Здоровило Т. Книжковий ярмарок в Лондоні зі стендом України відвідав Залужний - анонсував нову книгу [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 13 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про відвідання послом України у Великій Британії, колишнім Головнокомандувачем Збройних сил України (ЗСУ) Валерієм Залужним українського стенду на Лондонському книжковому ярмарку. Він наголосив, що ярмарок - "одна з найважливіших подій у видавничій індустрії", та зазначив, що "наша книга не просто представляє Україну, а й привертає увагу до проблем та розповідає про героїчний спротив". Також Валерій Залужний анонсував вихід своїх нових книжок, серед яких є роман, який розповідає про тринадцять різних подій, що реально сталися під час повномасштабного російського вторгнення.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/164/188405/>

10. Зінченко М. У Києві представили практичний посібник «Журналістська діяльність в умовах війни» [Електронний ресурс] / Мар'яна Зінченко // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 1 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Центр демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) презентував практичний збірник «Журналістська діяльність в умовах війни: виклики, дилеми та рішення українських редакцій». На його сторінках — детальний розбір ситуацій, з якими стикаються українські журналісти та редактори під час повномасштабної війни. Основний задум підготовки цих рекомендацій — надати орієнтири українським журналістам, кореспондентам і редакторам, які стикаються у своїй роботі*

з труднощами дотримання професійних стандартів, етики та мають враховувати виклики, пов'язані з війною РФ проти України, впливом соціальних мереж і сучасних технологій на роботу медіа з контентом. Видання містить рекомендації щодо висвітлення пов'язаних із війною тем, як-от життя на тимчасово окупованих територіях (ТОТ), діяльність соцмереж, особливості застосування штучного інтелекту (ШІ), діяльність влади, соціологічні дослідження, актуальні управлінські практики. Текст: <https://detector.media/infospace/article/239593/2025-04-01-u-kyievi-predstavlyly-praktychnyy-posibnyk-zhurnalistyska-diyalnist-v-umovakh-viyny/>

11. Книгу, написану буковинцями, презентували у Таллінні [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 квіт. [№ 316]. – Електрон. дані. Зазначено, що автори представили книгу, створену за ініціативи голови Чернівецької обласної ради Олексія Бойка, в Естонії. Зустріч відбулася у Центрі української культури за сприяння Конгресу українців Естонії та Українського земляцтва Естонії. Учасники презентації Олександр Білоус, Марина Шварцман і Максим Козменко розповіли, як зародився і створювався проєкт «Про що мріють ангели», результатом якого стало видання книги українською, англійською та німецькою мовами. Вони також представили у Таллінні фотовиставку Максима Козменка - портрети українських захисників, які боронили і продовжують боронити державу від агресора. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/383187>

12. Миколаєнко А. Діяльність видавництва "Смолоскип" в умовах російсько-української війни: виклики та досвід [Електронний ресурс] / Алла Миколаєнко // Вісн. Кн. палати. – 2024. – № 12. – С. 46-50. Проаналізовано виклики, які постали перед видавництвом в умовах російської агресії, та стратегічні рішення, що допомагають йому залишатися конкурентоспроможним на книговидавничому ринку. Акцентовано на унікальному досвіді "Смолоскипа" в екзилі та з переїздом у незалежну Україну, свідомій позиції та незмінних принципах функціонування

в різних суспільно-політичних умовах. Зауважено, що в умовах російсько-української війни видавництво змушено було змінити стратегію роботи, адаптуватися до нових викликів ринку та посилити соціальну відповідальність. Водночас, попри труднощі, "Смолоскип" дбає про свій імідж і продовжує виконувати вагомую роль у розвитку української культури, підтримуючи авторів і читачів новими виданнями та проєктами. Текст: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/321994>

13. Оголосили програму України на Лейпцизькому книжковому ярмарку [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 17 берез. – Електрон. дані. Подано інформацію, що на Лейпцизькому книжковому ярмарку у Німеччині Україна матиме спеціальну літературну програму та національний стенд. Про це повідомили у Goethe-Institut. У межах літературної програми «Голоси стійкості та культурного відновлення», створеної Goethe-Institut в Україні спільно з Українським інститутом книги (VIK), Українським інститутом (UI), Мистецьким арсеналом, Meridian Czernowitz, Федеральним центром політичної освіти та translit eV, представлять низку літературних заходів. Вони відбудуться на національному стенді України за номером D309 (хол 4). На ярмарку будуть представлено дев'ять українських видавництв. Також презентують нові видання українських книжок німецькою мовою, серед яких переклад книги про Мустафу Джемілева, перевидання книжки Оксани Забужко, твори Тамари Дуди, Станіслава Асєєва, лауреата Шевченківської премії Павла Казаріна. Текст: <https://chytomo.com/oholosyly-prohramu-ukrainy-na-lejptsyzkomu-knyzhkovomu-iarmarku-2/>

14. Очеретяна Л. Книги України у дзеркалі державної бібліографії (за матеріалами бази даних державної бібліографії "Літопис книг" за 2023 рік) [Електронний ресурс] / Лідія Очеретяна // Вісн. Кн. палати. – 2024. – № 12. – С. 8-17. Наведено результати бібліометричного аналізу тематичного розподілу видань у базі даних "Літопис книг" за 2023 р. відповідно до класів і розділів УДК. Зазначено, що виконаний

бібліометричний аналіз дав змогу визначити сучасні тенденції розвитку й тематичної спрямованості вітчизняної книговидавничої галузі, науки та культури. Текст: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/321758>

15. Пітеніна В. Особливості художнього оформлення книжок «Українського видавництва» О. Судоморою, С. Гординським, М. Левицьким [Електронний ресурс] / Валерія Пітеніна, Ганна Решетньова // Укр. акад. мистецтва : зб. наук. пр. – Київ, 2024. – Вип. 36. – С. 145-153. *Мета дослідження – визначити художню складову діяльності «Українського видавництва» у Кракові - Львові у період 1939 – 1944 рр. та окреслити його внесок у розвиток української книжкової графіки. Проаналізовано особливості художнього оформлення книжкових видань видатними українськими митцями Охрімом Судоморою, Святославом Гординським і Мироном Левицьким. Зауважено, що «Українське видавництво» стало найбільшим центром україномовного книговидання у період війни. Вказано, що його діяльність відіграла важливу роль у збереженні української культури в умовах війни та ізоляції від радянської території. Співпраця з провідними художниками дала змогу видавництву створити різностильовий образ української книги, хоча рівень ілюстрування не завжди відповідав найвищим художнім стандартам. Подальше вивчення діяльності «УВ» залишається актуальним, оскільки цей період є ключовим для розуміння розвитку українського книговидання та мистецтва.* Текст: <https://journals.naoma.kyiv.ua/index.php/uam/article/view/131/123>

16. Супруненко О. Раба Ізаура: погляд на бразильську літературу крізь вікно фазенди [Електронний ресурс] / Олег Супруненко // Дзеркало тижня. – 2025. – 30 берез. – Електрон. дані. Розглянуто значення бразильської літератури, особливо в контексті її популярності та впливу на світову культуру. Акцентовано увагу на знаменитих бразильських письменниках, таких як Пауло Коельо, Августо Курі, Жоржі Амаду та Клариса Ліспектор. Окремо виділено роман «Рабиня Ізаура» Бернарду Гімарайнса, написаний 150 років тому, і його вплив на бразильську культуру

та світову популярність, зокрема через екранізації. Автор стверджує, що цей роман, написаний в романтичному стилі, є важливою частиною бразильської історії та літературної спадщини, і пропонує можливість перевидати його в Україні, аби краще ознайомити читачів із бразильським контекстом. Текст: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/raba-izaura-pohljad-na-brazilsku-literaturu-kriz-vikno-fazendi.html>

17. Точицький у Варшаві обговорив із європейськими колегами підтримку українських митців та книговидавання [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 8 квіт. – Електрон. дані. Зазначено, що міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький у Варшаві провів із європейськими партнерами низку двосторонніх зустрічей, де обговорив міжнародну підтримку культурного сектора України. Сторони розглядали питання посилення захисту української культурної спадщини під час російської агресії, підтримки українських митців і книговидавання. Обговорили також спільні проєкти в контексті популяризації української культури у світі, зокрема організацію показу на європейських виставкових майданчиках колекцій українських музеїв, насамперед тих, що постраждали від російської агресії. Окрему увагу приділили обміну досвідом між професійними спільнотами, зокрема реставраторами. Сторони позитивно оцінили динаміку європейської інтеграції України, зокрема прогрес в адаптації законодавства до норм ЄС у сфері культури. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3979942-tocickij-u-varsavi-obgovoriv-iz-evropejskimi-kolegami-pidtrimku-ukrainskih-mitciv-ta-knigovidanna.html>

18. У Києві знайшли незаконні книжки в магазині езотерики «Ера Водоля» [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 8 квіт. – Електрон. дані. За повідомленням Державного комітету телебачення і радіомовлення, з початку квітня 2024 р. в Україні припинили поширення понад 7,7 тис. книжок, виготовлених у РФ чи РБ. Книжки з цих країн заборонені до розповсюдження відповідно до ст. 281 Закону України «Про видавничу справу». Значну частину таких книжок виявили на популярних

онлайн-майданчиках «Prom» та «Rozetka». Зокрема, інтернет-магазини «Нова книга» та «Your book» розмістили 169 найменувань російської та білоруської літератури, а «DinaShop», «Fairy tale» та «Wbooks» — понад 200. Серед вилучених книжок — дитячі книжки російського автора А. Усачова. За інформацією Держкомтелерадіо, з 2014 р. він брав участь у «виховних» поїздках на тимчасово окуповані території (ТОТ), зокрема працюючи з вивезеними з України дітьми. У березні 2025 р. Держкомтелерадіо також виявило незаконний продаж російських книжок у київській крамниці езотеричної літератури «Ера Водоля». У комітеті повідомили, що завдяки співпраці з адміністраціями маркетплейсів, більшість видань уже прибрали з вітрин, а продавців попередили про відповідальність за порушення Закону. Текст: <https://chytomo.com/u-kyievi-znajshly-nezakonni-knyzhky-v-mahazyni-ezoteryky-era-vodoliia/>

19. У Луцьку презентували факсиміле середньовічного Дубенського Євангелія [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 14 квіт. – Електрон. дані. Під час урочистого заходу у Волинській православній богословській академії 12 квітня відбулося представлення факсимільного видання видатної пам'ятки. Дубенське Євангеліє – одна з небагатьох середньовічних рукописних книг Волині, що збереглися до наших днів. У ньому, крім канонічного тексту, містяться унікальні записи про історію створення, відомості про інші манускрипти монастиря Чесного хреста, а також свідчення релігійного, культурного та суспільного життя Волині XVI ст. Оригінал цієї пам'ятки, що є ровесником Пересопницького Євангелія, нині перебуває в московії. Зауважено, що видання побачило світ завдяки співпраці Державного історико-культурного заповідника м. Дубна та київського видавництва «Горобець» у межах культурного проєкту «Повертаємо в Україну культурну спадщину», що реалізується за підтримки благодійників. Представники видавництва подарували бібліотеці академії цей та інші фоліанти зі свого доробку. Текст: https://risu.ua/u-lucku-prezentovali-faksimile-serednovichnogo-dubenskogo-yevangeliya_n155433

20. Україна представила на Лейпцизькому книжковому ярмарку дев'ять видавництв [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 27 берез. – Електрон. дані. *За повідомленням Міністерства культури та стратегічних комунікацій (МКСК), Національний стенд України на Лейпцизькому книжковому ярмарку цьогогоріч представляє дев'ять видавництв. Ідеться про такі видавництва, як «Моя книжкова полиця», «Час майстрів», «Ранок», «Час Змін Інформ», «Білка», «Probooks», видавничий дім «АДЕФ-Україна», німецько-український журнал «Gel[[:b]]lau» й українську культурно-освітню організацію Oseredok Leipzig e.V. Вони презентують, зокрема, українські книжки в перекладі німецькою мовою: книгу про лідера кримськотатарського народу Мустафу Джемілєва, перевидання Оксани Забужко, твори Тамари Дуди та Станіслава Асєєва. Відкриття Лейпцизького книжкового ярмарку відбулося 27 березня. Це один із найстаріших та найбільших книжкових форумів Європи. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3975514-ukraina-predstavila-na-lejpcizkomu-knizkovomu-armarku-devat-vidavnictv.html>*

21. Українська книжка увійшла до переліку 100 найкращих книжок-картинок світу dPICTUS [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 25 берез. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Міжнародна мистецька платформа «dPICTUS» оприлюднила перелік зі 100 найкращих книжок-картинок 2025 р., до яких увійшла книжка «3 півслова. Про спілкування та розуміння одне одного» письменниці й ілюстраторки Романи Романишин та ілюстратора Андрія Лесіва. Вказанно, що перелік 100 найкращих книжок-картинок 2025 р. опубліковано на сайті платформи. «3 півслова» Р. Романишин та А. Лесіва — це книжка, яка через ілюстрації та стислі надписи розповідає про різні способи комунікації. Книжка вийшла у «Видавництві Старого Лева» у 2025 р. Акцентовано, що «dPictus » — це кураторська платформа, на якій видавці книжок-картинок та книжкові агенти представляють свої видання міжнародній професійній спільноті протягом усього року, що*

створює можливості для бізнесу та налагоджує контакти для B2B зустрічей на книжкових виставках. Текст: <https://chytomo.com/ukrainska-knyzhka-vviijshta-do-pereliku-100-najkrashchikh-knyzhok-kartynok-svitu-dpictus/>

22. Українська книжка у короткому списку світового конкурсу дизайну [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 21 берез. – Електрон. дані. Подано інформацію, що книжка *"Behind Blue Eyes"* потрапила до короткого списку конкурсу книжкового дизайну «Найкращий книжковий дизайн у всьому світі» (*Best Book Design from all over the World*). Про це "Читомо" повідомили у фонді *Stiftung Buchkunst*, що організовує конкурс. Загалом до короткого списку потрапила 21 книжка з 12 країн: Аргентини, Китаю, Німеччини, Данії, Японії, Латвії, Нідерландів та ін. Зазначено, що *"Behind Blue Eyes"* — це благодійний український проєкт, який підтримує дітей, що постраждали від війни. У книжці автори зібрали плівкові фотографії, зроблені дітьми у прифронтових або деокупованих територіях протягом 2022 - 2024 рр., та доповнили їх власними історіями, роздумами та пережитим досвідом з експедицій на Півночі, Півдні та Сході країни. Видали книжку у 2024 р. у видавництві «Коло». Текст: <https://chytomo.com/ukrainska-knyzhka-u-korotkomu-spysku-svitovoho-konkursu-dyzajnu/>

23. Улюра Г. Жанр, що спокушає думкою: як есе вчиняє бешкет і дезорієнтує читача [Електронний ресурс] / Ганна Улюра // Дзеркало тижня. – 2025. – 29 берез. – Електрон. дані. Розглянуто особливості художньої та документальної прози, а також жанр есе, підкреслюючи їхню мету та роль у літературному процесі. Відзначено, що художня проза об'єднує досвід і сприяє взаєморозумінню, тоді як документальна проза підкреслює індивідуальність кожного досвіду, наголошуючи на різноманітності. Особливу увагу приділено есе як жанру, який поєднує парадоксальні думки та має на меті переконати читача через особисті спостереження автора. Вказано на важливість есеїстики в контексті української літератури, згадуючи відомі приклади та нагороди, що стосуються цього жанру. Текст:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/zhanr-shcho-spokushaje-dumkoju-jak-ese-vchinjaje-beshket-i-dezorijentuje-chitacha.html>

24. Улюра Г. Читання як втеча. Чи варто закидати книжкам брак реальності? [Електронний ресурс] / Ганна Улюра // Дзеркало тижня. - 2025. - 15 берез. — Електрон. дані. *Досліджено феномен ескапізму в літературі, аналізуючи його роль та сприйняття читачами. Наведено міркування, як художні світи пропонують втечу від реальності, одночасно загострюючи розуміння дійсності. Розглянуто приклади літературних творів, де ескапізм слугує не лише розрадою, а й способом осмислення життєвих проблем. Порушено питання критики розважальної прози, її впливу на суспільство та того, як видавництва адаптуються до читацького попиту, видаючи як розважальну, так і складнішу літературу, що поєднує елементи ескапізму з рефлексією над дійсністю.* Текст: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/chitannja-jak-vtecha-chi-varto-zakidati-knizhkom-brak-realnosti.html>

25. Харківську друкарню «Фактор-Друк» повністю відновили [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 20 берез. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Харківську друкарню «Фактор-Друк», що постраждала внаслідок ракетного удару у травні 2024 р., повністю відновили. Про це повідомила міністерка економіки Юлія Свириденко на своїй фейсбук-сторінці. Міністерка зазначила, що підприємство вдалось відновити завдяки допомозі фонду американського мільярдера Говарда Баффета. Наразі керівництво «Фактор-Друк» не надає коментарі з міркувань безпеки друкарні. Зауважено, що у січні 2025 р. друкарня «Фактор-Друк» вже могла виконувати повний цикл виробництва під деякі замовлення. Першим поліграфічним продуктом, який повністю створили можливостями відновленої друкарні, став блокнот «Уроки стійкості».* Текст: <https://chytomo.com/kharkivsku-drukarniu-faktor-druk-povnistiu-vidnovyly/>

26. Хмельовська О. В Україні накладі книжок англійською мовою вперше перевищили російськомовні [Електронний ресурс] / Оксана Хмельовська, Олеся Бойко // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 21 берез. – Електрон. дані. *Упродовж 2024 р. в Україні видали 377 назв книжок англійською мовою сумарним тиражем 923 тис. примірників. Про це повідомила Книжкова палата України у відповідь на інформаційний запит «Читомо». Відповідно до офіційних даних, у 2024 р. загалом видали 14 500 назв книжок із загальним тиражем 34 млн 17,2 тис. примірників. Зазначено, що ринок книговидавання все ще не повернувся до показників до повномасштабного вторгнення. Також вказано, що видання іншими мовами, такими як польська, німецька, румунська та угорська, мали менші накладі. Зокрема, книжки, видані кількома мовами, складають 744 видання з тиражем 732,6 тис. примірників. Порівняно з попередніми роками, кількість російськомовних книжок зменшилася, а українські видання продовжують домінувати на книжковому ринку України. Дані Книжкової палати відображають загальні тенденції розвитку книжкової індустрії, але не є абсолютно точними через недостатнє звітування видавництва. Текст: <https://chytomo.com/v-ukraini-naklady-knyzhok-anhlijskoju-movoiu-vpershe-perevyshchyly-rosijskomovni/>*

27. Які видавництва отримають гранти на переклад з та на загрожені мови [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 18 берез. – Електрон. дані. *Зазначено, що програма «House of Europe» оголосила гранти для українських видавців на переклади творів із та на загрожені мови. Ці гранти спрямовані на підтримку проєктів, які передбачають переклади як з української, так і на українську мову, з метою збереження та популяризації загрозованих мов. Сума гранту може досягати 5000 євро, і допоможе покрити всі етапи роботи, від перекладу до популяризації книжки. Програма підтримує 10 переможців серед українських видавців, надаючи гранти для перекладів таких мов: білоруська, гагаузька, їдиш, караїмська, кримськотатарська, кримчацька, ромська,*

румейська та урумська. Вказано, що «House of Europe» («Дім Європи») — програма, що фінансується Європейським Союзом, створена з метою підтримки професійного та творчого обміну між українцями та їхніми колегами в країнах ЄС. Програма фокусується на культурі та креативному секторі, освіті, медицині, соціальному підприємстві, медіа та роботі з молоддю. Текст: <https://chytomo.com/iaki-vydavnytstva-otrymaiut-hranty-na-pereklad-z-ta-na-zahrozheni-movy/>

28. Українер. Країна зсередини / [упоряд. і передм. Б. Логвиненка]. — Київ : Українер, 2024. — 293, [1] с. : фотоіл. — (Країна зсередини). **Шифр зберігання в Бібліотеці: B84373** «Українер. Країна зсередини» — найперша та знакова книжка від команди «Українер», створена за мотивами експедиції Україною, яка тривала з літа 2016-го до зими 2018-го року й охопила всі історичні регіони: від Слобожанщини до Поділля, від Волині до Таврії. У книзі зібрано найяскравіші історії та фото з мандрівок, що показують Україну такою, якою ми її відкрили для себе: справжньою, несподіваною, цікавою та автентичною. В оновленому виданні більшість історій містять актуалізацію з моменту початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.

16.04.2025 р.